

og vi vil nu bedre end før kunne forstaa Grænseforholdene hernede ved Ejder omkring Oldtidens Slutning.

Bogens sidste Afsnit om de frisiske Laaneord i vore Sprog følger Forfatterens tidligere Behandling af dette Spørgsmaal, bl. a. i *Friesische Lehnwörter im Nordischen* (Skr. utg. av Hum. Vetenskapssamf. i Uppsala XXI). Det er en omfattende og interessant Arbejdsmark for Forskeren — om W.s Indsats maa en Filolog dømme.

At W.s Studier over den nordisk-frisiske Handel har beriget vor Viden paa mange Omraader, er utvivlsomt. Det er da godt, at han nu i et enkelt Bind, der tilmed er skrevet i en letlæselig Form, har samlet de væsentligste af de Resultater, hvortil han er kommet. Derved er der samtidig skabt en Oversigt over Danmarks og Sveriges Historie fra c. 500—1000 e. Kr., som enhver historisk interesseret kan læse med stort Udbytte.

Vilh. la Cour.

Det af Helsingborg Byraad, under Redaktion af L. M. Bååth udgivne Værk *Hälsingborgs historia*, hvoraf 1. Bind nu foreligger, omfattende Tiden før 1250, fremtræder som en ualmindelig statelig Bog i smukt Udstyr og fyldt med en Rigdom af udmærkede Billeder. Efter en Redegørelse for Egnens geologiske Udvikling af Uno Sundelin følger en Skildring af dens forhistoriske Fund og Monumenter af afdøde Bror Schnittger, samt en klar, fyndigt formet Oversigt over Stednavnestoffet af Jöran Sahlgren, som bl. a. træder i Skranken for N. M. Petersens Forklaring af Helsingør- og Helsingborgnavnets »Helsingør« som Beboere af en Hals, en Odde eller et fremskydende Næs. Størstedelen af Bindet skyldes dog Redaktøren selv, Arkivar L. M. Bååth, som har viet ca. 130 Kvartsider til Fremstillingen af Helsingborgs ældste Fortid. Paa Forhaand synes dette Omfang egnet til at vække en vis Forundring, da det faktiske Kildestof til Byens Historie før 1250 næppe slaar til til mere end nogle faa Sider. Forfatteren har da ogsaa selv haft en Følelse af Misforholdet mellem Skildringens Bredde og det yderst magre Kildemateriale, idet han i sin Fortale hævder Berettigelsen af gennem Inddragning af Parallelstof i stort Omfang at underbygge, levendegøre og supplere de sparsomme Oplysninger, Tiden har levnet. Ingen kan bestride det rigtige i dette Synspunkt, men nægtes kan det dog ikke, at Metoden i foreliggende Tilfælde er bragt i Anvendelse i en Udstrækning, der truer med helt at sprænge de naturlige Rammer for en historisk, topografisk Skildring. Værket er

imidlertid et Vidnesbyrd om, at der ved indirekte Belysning kan skabes Luft og Fortoning i det historiske Billede. Intet andet Sted i nordisk, historisk Literatur vil man finde saa fyldig en Oversigt over Købstadstudiets nuværende Standpunkt og foreløbige Resultater, og selvom det positive Udbytte for selve det konkrete Emne muligvis ikke helt staar i Forhold til dette Opbud af Lærdom, har Forfatteren dog her ydet en Indsats, for hvilken man skylder ham Tak. I det foreliggende Bind er der bygget en anselig Sokkel for Helsingborgs Historie, og Forfatterens grundige Viden og beundringsværdige Flid berettiger den Forventning, hvormed Fortsættelsen maa imødeses. *H. M.*

Mere end tredsindstyve Aar er forløbne, siden Gabriel Anrep under Titlen *Svenska adelns ättartaflor* offentliggjorde en for sin Tid fortrinlig Udgave af Ridderhusgenealogierne. Værket er forlængst udsolgt og antikvarisk i uforholdsmæssig høj Pris. I flere Henseender virker det forældet, ikke blot fordi ny Generationer kom til. Uden at sky de dermed forbundne, ganske overordentlig betydelige Omkostninger gaar Forlæggeren, P. A. Norstedt & Söner, nu i Gang med en ny og tidssvarende Udgave. Otte à ni store Oktavbind, hvert paa ca. 800 to-spaltede Sider vil se Lyset, før der — antagelig i 1931 — er gjort Rede for alle de mange Slægter, som i Tidens Løb optoges i Sveriges Adel, og som, vel at mærke, introduceredes paa Ridderhuset.

En Redaktionskomité, bestaaende af Arkivrådet, fil: dr: Joh. Ax. Almquist, Første Arkivarien, fil: dr: Bertil Boëthius og Personalhistorikeren Gustaf Elgenstierna, har planlagt Arbejdet. Selve Udgivelsen er overdraget den sidstnævnte, der her i Landet først og fremmest er kendt som Redaktør af Svenska Slätkalendern. Gennem denne udmærkede Haandbogs otte Bind (1911—20), paa tilsammen næsten 8000 Sider, stiftede man Bekendtskab med Størsteparten af de »ofrälse« Slægter, som har gjort en Indsats i Sveriges kulturelle og økonomiske Liv.

Siden Anreps Dage er Fordringerne til genealogiske Arbejder i væsentlig Grad skærpede. Elgenstierna og hans Medarbejdere i Komitéen har da ogsaa stillet meget strenge Krav, hvad Methode angaar. Man bør dog retfærdigvis mærke sig, at Anrep ikke paa langt nær var i Stand til at øse af saa rige Kilder som hans Efterfølger.

Det er et stort Materiale, som nu staar til Raadighed. De middelalderlige Genealogier er reviderede paa Grundlag af de i det svenske Rigsarkiv foretagne Uddrag af Pergamentsbreve,